

Міжрегіональна Академія управління персоналом
Українсько-Азербайджанський інститут соціальних наук
і самоврядування Г. А. Алієва
Міжнародна Кадрова Академія
ГО “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”
Всеукраїнська Академія наук публічного управління

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 4

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Українське суспільство: контури інновацій”
м. Київ, МАУП, 30 березня 2017 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 22.02.17)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 4: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Українське суспільство:
контури інновацій”, 30 березня 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова)
[та ін.]. — 2017. — 348 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Карбовська Любов Олександрівна Формування маркетингової стратегії підприємства – перевізника вантажів.....	165
Кобрицький Всеволод В'ячеславович Оптимізація навчальних програм і планів підготовки майбутніх менеджерів міжнародного туризму.....	168
Козакевич Ірина Олегівна Перспективи суспільно-політичного розвитку в Україні через призму франкфуртської критичної теорії	171
Козлова Алла Іванівна Напрями активізації інноваційної діяльності в Україні.....	174
Колпаков Віктор Михайлович Мышление как ведущий фактор инновационного развития украинского общества	177
Костюк Тетяна Олександрівна Алгоритм розв'язання системної політичної кризи задля побудови конкурентоспроможної соціально-політичної держави Україна	181
Кулієва Катерина Зіядівна Взаємозв'язок оцінки ефективності соціального управління і цінностей як методологічна проблема	183
Лисенко Сергій Олексійович Положення основних галузей права щодо інформаційної безпеки підприємств в Україні.....	186
Лісовська Юлія Петрівна Концепція превентивних заходів в системі інформаційної безпеки України: адміністративно-правовий аспект	189
Масловська Олена Миколаївна Історичні передумови становлення політичного консенсусу у процесі формування дієздатної моделі культури парламентської діяльності.....	192
Медвідь Федір Михайлович, Твердохліб Анатолій Іванович, Шевчук Поліна Олександрівна, Чорний Едуард Володимирович Місцевий суд як основна ланка системи судів загальної юрисдикції	195
Михайлюк Інна Володимирівна Порівняльний аналіз результатів сформованості діалогічної компетентності майбутніх психологів.....	198
Міхатуліна Олена Миколаївна, Селевич Тетяна Олександрівна Юридична відповідальність за порушення прав на винахід	202
Нельга Тетяна Олександрівна Творчість у вільний час: праця чи самореалізація?	205
Нич Тамара Володимирівна Соціальний діалог як інноваційний ресурс розвитку суспільства	207
Новальська Надія Іванівна Ключові показники діяльності як інструмент узгодження цілей та оцінки результативності функціонування підприємства.....	209
Ольшанська Олена Петрівна, Мороз-Ольшанська Надія Володимирівна Соціокультурне значення сучасних масових видовищ в Україні	212

ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ І ПЛАНІВ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Успішна діяльність туристичної галузі кожної країни значною мірою залежить від рівня кваліфікації співробітників туристичних фірм. Там, де туризм перебуває у статусі визнаної суспільством галузі, спеціальна підготовка й перепідготовка кадрів проводяться в університетах і коледжах ґрунтовно, на належній дослідно-інтелектуальній та матеріально-технічній основі [1, 314].

В Україні таку підготовку треба певною мірою поліпшити.

Серед концептуальних напрямів розвитку освіти в Україні [2] можна виділити:

- забезпечення доступності та безперервності освіти протягом усього життя;
- розвиток наукової та інноваційної діяльності в освіті, підвищення якості освіти на інноваційній основі;
- інтеграцію вітчизняної освіти у європейський та світовий простір.

Згідно з “Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року” [3], стратегічними напрямами державної політики у сфері освіти серед інших мають бути:

- розширення взаємодії вищих навчальних закладів з установами Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України щодо розвитку наукових досліджень у сфері вищої освіти;
- залучення роботодавців до співпраці з вищими навчальними закладами, зокрема, до участі у розробленні стандартів вищої освіти, організації проходження практики студентами, вирішенні питань надання першого робочого місця випускникам.

Надзвичайна актуальність останнього положення підкреслена складними реаліями підготовки студентів до практичної діяльності та їх адаптації на робочих місцях у туристичних і готельних підприємствах.

Хоча кожна країна розробляє свою власну систему туристичної освіти, яка б відповідала вимогам сучасності або імплементує у себе відому та апробовану іноземну систему підготовки туристичних менеджерів, вивчення досвіду закордонних вищих навчальних закладів у підготовці майбутніх менеджерів туристичної галузі має допомогти зрозуміти можливі шляхи реформування практичної складової вітчизняної туристичної освіти.

У цьому контексті перш за все доцільно звернути увагу на досвід США у підготовці менеджерів з туризму, оскільки саме американський менеджмент разом із наявною туристичною інфраструктурою забезпечує найбільші у світі доходи від міжнародного туризму попри те, що за кількістю іноземних гостей США помітно поступаються Франції та Іспанії [4].

Відомі три найважливіші аспекти підготовки фахівців для туризму:

- 1) фундаментальне навчання, що відповідає за отримання знань відповідно до навчального плану;

- 2) практичне навчання, що формує майстерність і розробляє навички, необхідні для певної спеціалізації;
- 3) особисті здібності фахівця, що відображають його особисті якості.

Слід зазначити, що навчальну та виробничу практики американські ВНЗ фокусують на сучасних методах і формах організації праці в туристичних, готельних і суміжних їм підприємствах (переважно малих і середніх). Це забезпечує формування у студентів звички та професійної культури прийняття управлінських рішень під час виконання конкретних робочих завдань у реальних умовах підприємства, виховує потребу постійного поглиблення знань шляхом їх систематичного оновлення з подальшим використанням у практичній діяльності. Для цього особливого значення набуває здобута у процесі навчання теоретична основа знань, професійних умінь і навичок майбутніх фахівців. Таким чином, спостерігається реалізація принципу тісного взаємозв'язку теорії та практики, що забезпечує якісну підготовку майбутніх менеджерів з туризму [5].

Сучасна система туристичної освіти у США базується на принципі індивідуалізації навчання, який передбачає врахування особливостей кожного студента та закріплення за ним права вибору навчальних предметів та семестру для їх вивчення, кількості кредитів і годин, формування індивідуальних планів підготовки чи напрямів спеціалізації.

Починаючи з третього курсу, студенти американських університетів займаються за спеціально складеними планами, що формуються на основі співвідношення обов'язкових та елективних дисциплін. Ця обставина зумовлена американським способом життя і є особливо цікавою відмінною ознакою системи освіти в США. Тут можна провести певну аналогію з освітою в Україні щодо дотримання співвідношень дисциплін, але у нас немає індивідуалізації навчальних планів для окремих студентів [6].

Основною рисою навчання туризму та гостинності є тісне поєднання теорії з практикою. Багато канадських шкіл працюють на базі діючих готелів, що дозволяє всі теоретичні знання, отримані на заняттях, якнайшвидше застосувати на практиці. Також навчальними програмами передбачені обов'язкові оплачувані стажування. Канадські експерти порахували, що кожен турист забезпечує роботою мінімум 10 осіб: туроператорів, інструкторів з туризму, різних перевізників, персонал готелів, працівників сфери громадського харчування, екскурсоводів і працівників музеїв, продавців сувенірів, перекладачів тощо.

Виходячи з потреб сучасного ринку праці, ВНЗ Канади розробили одні із самих престижних та водночас інноваційних навчальних програм з туристичного менеджменту. Крім класичних програм, студенти вивчають також і незвичайні курси, що не викладаються в інших країнах взагалі або викладаються дуже рідко. Це "Пригодницький туризм", "Паспортний режим у подорожах", "Туристичний гід", "Клубний менеджмент", курси бортпровідників тощо. Існує багато цікавих суміжних спеціальностей по окремих видах відпочинку: організація розваг на круїзному лайнері чи менеджмент гольф-клубу. Курси з екстремального туризму включають у зміст програм курси провідників (у тому числі курси з рафтингу, альпінізму, велоспорту), та курси з першої медичної допомоги [7].

Раніше зверталася увага на недостатність кількості й тривалості практик для українських студентів, які навчаються за програмами підготовки бакалаврів і магістрів туристичного менеджменту [8, 90].

Навчальні програми та навчальні плани складені значною мірою традиційно, тобто з абсолютним переважанням аудиторного навчання і годин, відведених для само-

стійної роботи студентів. Через це вважаємо необхідним значно збільшити кількість і тривалість різних практик.

На першому курсі бакалаврату студенти зараз проходять 1-тижневу ознайомлювальну навчальну практику в межах вступу до фаху. Напевно, доцільно збільшити її термін хоча б до 3–4 тижнів у кінці навчального року.

На другому курсі для майбутніх менеджерів з туризму — можна було б організувати 6–8 тижневу виробничу практику в готелях. Цей вид практики був би особливо корисним тому, що готельна галузь є найближчою до туристичної і знання її основ є обов'язковим для туристичного менеджера.

На третьому курсі навчання слід проводити 6–8 тижневу виробничу практику на підприємствах громадського харчування або транспорту. Студенту можна запропонувати вибір між рестораном, авіаційною, автобусною або іншою компанією перевізником. Знання і досвід роботи цих підприємств потрібні для глибшого розуміння ролі й місця туроператора і туристичного менеджера у складному процесі обслуговування вітчизняних і зарубіжних туристів, взаємодії з підприємствами-суміжниками.

На четвертому курсі варто проводити не менш як 10–12-тижневу переддипломну практику на підприємстві-туроператорі, де студент зможе поєднати отримані в аудиторіях теоретичні знання і практичні навички попередніх практик для реального опанування основ обраного фаху.

Студентам магістратури доцільно збільшити період переддипломної практики на підприємстві-туроператорі до 15–18 тижнів. Це дозволило б майбутнім магістрам досконально дослідити підприємство, діяльність якого становить предмет дипломного дослідження, та підготувати свою магістерську роботу в тісному контакті не лише з викладачем-керівником, але й виробничником-консультантом, чії поради можуть мати значну вагу та цінність для дипломанта.

Джерела

1. Кобрицький В. В. Спеціальна освіта — найважливіший чинник підготовки менеджерів туристичної галузі // Проблеми модернізації України. [зб. наук. пр.]. — Вип. 1: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Модернізація України: проблеми та технології успішності (питання економіки, права, соціології, освіти і культури)”, 12 листоп. 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2015. — С. 314–317.
2. Указ Президента України “Про Національну доктрину розвитку освіти” від 17.04.2002 № 347/2002.
3. Указ Президента України “Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року” від 25.06.2013 № 344/2013.
4. UNWTO Statistics [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.statistics.unwto.org/content/>
5. The Travel Academy [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.thetravelacademy.com/>
6. The Travel Institute of the Pacific [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.universities.com/edu/Travel_Institute_of_the_Pacific.html
7. Освіта за кордоном [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://simplex.in.ua/articles/20-best-hm>
8. Кобрицький В. В. Більше практики — краща підготовка майбутнього менеджера міжнародного туризму / Проблеми модернізації України: [зб. наук. пр.]. — Вип. 3: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Європейський вимір реформування публічного управління в Україні”, 24 листопада 2016 р. / редкол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2016. — С. 88–91.